

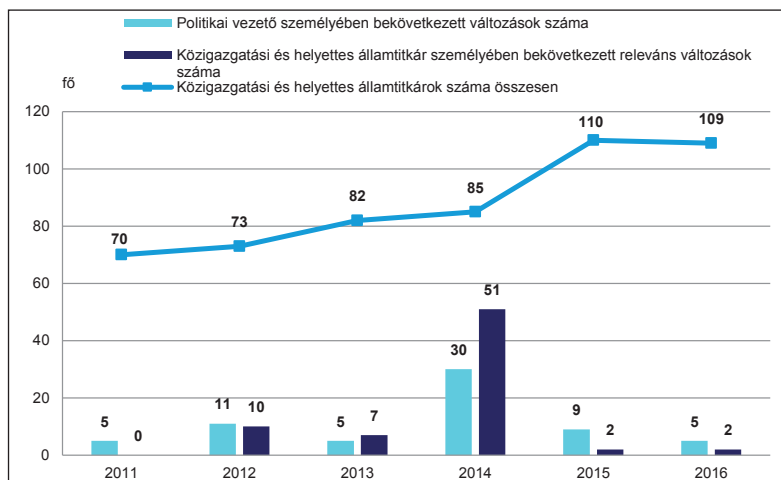
H.4.2. A közigazgatás szakmai felső vezetői körének állandósága

Az indikátorhoz két mutató kapcsolódik, egyrészt a minisztériumok politikai vezetőinek személyében adott évben történt változások száma, illetve a politikai vezető távozását megelőző egy hónapban és azt követő fél évben történt szakmai vezetőcserék száma. (Az adatok forrása a köztársasági elnöki és miniszterelnöki határozatokon alapuló saját számítás.)

A központi államigazgatásban az állami vezetői kör – jogszabály alapján – politikai és szakmai rétegre osztható. Előbbiek a miniszterek és az államtitkárok, utóbbiak a közigazgatási államtitkárok és a helyettes államtitkárok. Az ő személyüket érintő változásoknak (jogviszonyuk megszűnésének) az összefüggéseit, a politikai vezetőváltás szakmai vezetőcserére gyakorolt hatását kívánja az indikátor bemutatni. Adatgyűjtési módszerünk szerint a miniszter személyében történt változás esetén – tekintettel arra, hogy az adott minisztérium legfőbb vezetőjéről van szó – mind a közigazgatási, mind a helyettes államtitkári körben bekövetkezett változást megjelenítettük az adatokban. Abban az esetben, ha az államtitkár személye változott, akkor kizárólag az irányítása alá tartozó helyettes államtitkárok körében végbement személycserét vettük figyelembe.

Az indikátor 2011-től veszi számba a vezetőváltásokat, mivel a korábbi időszakokkal való összehasonlíthatóságot megakadályozza egyrészt a 2010-ben végrehajtott jelentős szerkezetátalakítás (bizonyos minisztériumok összevonása), másrészt a jogviszony szabályozásában történt alapvető módosítás, amelynek eredményeképpen az egyes felső vezetői szintek nem feleltethetők meg egyértelműen egymással (például szakállamtitkár és helyettes államtitkár, illetve a közigazgatási államtitkári pozíció nem létezett).

A professzionális és pártsemleges módon működő közigazgatás egyik fontos mutatószáma, hogy a szakmai felső vezetőket, akik komoly befolyással rendelkeznek a közigazgatás egészének működésére, mekkora mértékben érintik a politikai vezetők személyében bekövetkezett változások. Fontos leszögezni, hogy az adatgyűjtés nem értékeli a szubjektív, egyéni motivációkat, ezért nem jelenthet egyértelmű oksági kapcsolatot egy új politikai vezető kineve-

Forrás: Magyar Közlöny

zése és az irányítása alá tartozó szakmai vezető „leváltása”. Az ún. átpolitizáltság, azaz a közigazgatási szakmai vezetők kinevezésére való politikai befolyás mérésére ez a mutató módszertanilag nem alkalmas. Az indikátor jelentőségét mégis az adja, hogy a szakmai rétegben esetlegesen jelentkező nagymértékű fluktuáció a folyamatos, magas szintű teljesítmény ellen hathat. Káros továbbá a közszolgálati életpálya stratégiai megerősítésére is, hiszen a szakma „csúcsát” jelentő pozíciók változékonyságát hirdeti.

A közigazgatási és helyettes államtitkárok létszámában trendként egyértelműen megállapítható a folyamatos és jelentős emelkedés (kb. 60%), amely a 2014-es kormányalakítás után ugrott meg komoly mértékben, és mostanra stabilizálódni látszik. Az elmúlt hat év számait elemezve megfigyelhető, hogy a miniszter személyében bekövetkező változás néhány kivételtől eltekintve a közigazgatási államtitkári pozícióban is módosulást eredményezett. Helyettes államtitkárok esetében az előző kormányzati ciklusban az adott minisztériumon belül komoly változást generált a miniszteri és/vagy államtitkári személycseré (30%, illetve 40% körül), amely a mostani kormány időszakára már nem jellemző. A diagramból is könnyen látható azonban, hogy a 2014-es kormányalakítást követően – noha kormányváltásra nem került sor – kiugróan magas arányban, mintegy 60%-ban következett be változás a helyettes államtitkárok személyében. Az utóbbi években viszont érdemben nem mutatható ki változás ebben a szegmensben.

A közigazgatás szakmai felső vezetői körében jelentős mértékű létszámbővülés tapasztalható, amely állományban a 2014-es kormányalakításkor tapasztalható csúcs óta csekély a politikai vezetőváltáshoz időben köthető személyi változás.